

den Biesen, de katholieke oprichter-eigenaar van het *Handelsblad*, Th. M. Roest van Limburg en Dirk Donker Curtius in de *Arnhemse Courant*, Michiel de Hondt in de *Zierikzeesche Volksbode*, de ontslagen luitenant Eylard Meeter in *De tolk der Vrijheid* – een zogenaamd lilliputtertje, d.i. een krantje, dat door zijn miniatuurformaat aan het dagbladzegel ontkwam – er deel van uit. Zij allen zetten in het begin van 1840 de campagne in tegen Willem I, die diens vervanging door Willem II tot onverbloemd doel had.

Van sommigen schijnt dit de enige drijfveer geweest te zijn. Van een Eylard Meeter kunnen wij moeilijk geloven, dat enig beginsel hem bezielde, en weinig gunstiger mogen wij denken over de verlopen jonker Andringa de Kempenaar, auteur van de ordinaire brochure *Willem Kaaskop en Jetje Dondermond*, en over de pseudo-markies De Thouars, bastaard-agnaat van het huis Oranje, enige tijd page aan het hof van Willem I en, naar beweerd werd, amant van de dartele prinses Marianne⁵⁸). Er kwamen echter in deze perswereld ook figuren van meer karakter voor, merendeels bezielde door geavanceerde sociale denkbeelden. Aanvankelijk duidde men hen aan als *liberalen*; later sprak men liever van *radicalen* of *democraten*⁵⁹). Het zuiverst typeert men hen naar mijn overtuiging door ze utopische socialistten te noemen. Zij waren, de een meer, de ander minder, naar de geest verwant aan Jan de Vries, de talentvolle redacteur van de *Hydra*, Adriaan van Bevervoorde, die het satirisch blad *Asmodée* uitgaf, en de meeste auteurs van het in dezelfde jaren in de mode komende genre der Physiologieën. Het wemelde ook onder hen van min of meer „verlopen” heren, „gesjochten” zoons uit de kringen van adel en haute bourgeoisie, door Van Ravesteyn tekenend Catilinarische typen genoemd⁶⁰), soms lichtmissen, blaaskaken en warhoofden, maar ten dele ook idealisten, die geen andere ambitie hadden dan gemene zaak te maken met het volk, met de grauwe massa, in een eendrachtig verzet tegen de opkomende nieuwe heersers: de plutocratie, die de naam „liberalen” voor haar leden zou reserveren.

Dat er respectabele lieden onder hen waren, zien wij aan Donker Curtius, die allerm minst een schipbreukeling was. Hij behoorde tot Thorbecke's negenmannen en werd voor een blauwe maandag minister, toen de ook enigszins tot het beschreven